

Dr. Craig Keener, Matthew, Hotuba ya 11, Mathayo 10-11

© 2024 Craig Keener na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Craig Keener katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mathayo. Hiki ni kipindi cha 11, Mathayo 10-11.

Katika Mathayo sura ya 8 na 9, tunasoma nyakati ambapo Yesu anaonyesha mamlaka yake juu ya magonjwa, roho, na dhoruba.

Tuna seti tatu za hadithi za miujiza, na kila moja inatenganishwa kwa kuzungumza juu ya mamlaka ya Yesu, kuwaalika watu kutii mamlaka yake. Naam, baada ya seti hii ya tatu ya hadithi tatu za miujiza, tunasoma juu ya wonyesho wa Yesu wa mamlaka anapozungumza juu ya wafanyakazi zaidi kwa ajili ya mavuno. Shughuli ya Yesu ambayo imekuwa ikiendelea imefupishwa katika 9:35, kama ilivyofupishwa kabla ya Mahubiri ya Mlimani katika 4:23 hadi 25, kuponya wagonjwa, kufundisha na kuhubiri habari njema ya ufalme.

Pia tunasoma katika mstari wa 36 kuhusu msukumo wa Yesu, huruma yake. Watu wangu, watu hawa ni kama kondoo wasio na mchungaji. Anaonyesha upendo kwao.

Sasa lugha hiyo inaonekana kwa watu wa Mungu nyakati nyingine katika Agano la Kale, hasa katika Ezekieli 34, ambapo kondoo ni kama kondoo wasio na mchungaji. Wanatawanyika kwa sababu wachungaji hawafanyi kazi yao. Na hivyo, Mungu mwenyewe anakuja na kuwachunga watu wake.

Lakini katika mstari wa 37, tunasoma kwamba wafanyakazi zaidi wanahitajika ili kukamilisha misheni. Kazi inapaswa kuzidishwa na sio kuongezwa tu. Na hilo ni tatizo.

Unajua, ikiwa kwa muda wa siku 20 unaleta watu wawili tu kwa Kristo kila siku kati ya siku 20, vema, umewavutia watu wengi kwa Kristo. Umeshinda watu 40 kwa Kristo. Lakini ikiwa badala yake ungekuwa unazidisha hiyo, ungekuwa na nambari kubwa zaidi.

Vema, Yesu, anafanya bora awezavyo kama mwanadamu aliyefanyika mwili, lakini kuna mipaka ya umbali unaoweza kufika. Huwezi kuwa katika sehemu mbili kwa wakati mmoja. Mahitaji ya ulimwengu ni makubwa sana.

Kwa hiyo, anataka kuzidisha vibarua kwa ajili ya mavuno. Kwa hiyo, mstari wa 37, kuna haja ya wafanyakazi zaidi kukamilisha misheni. Katika mstari wa 38, kabla ya kuwatuma wanafunzi, asema, ombeni kwa ajili ya kazi kwa ajili ya mavuno.

Naam, hao vibarua watakuwa nani? Naam, ukifika sura ya 10, unakuta kwamba vibarua ndio hao hao wanaombea vibarua anaposema kazi inastahili ujira wao. Kwa hiyo hilo ndilo neno la Kiyunani. Kwa hivyo sasa tutaangalia Mathayo 10 hadi 12.

Sifanyi Mathayo yote kwa maelezo sawa kwa sababu vinginevyo, kozi hii ingekuwa ndefu sana. Lakini nitapitia Mathayo 10 hadi 12 na maelezo fulani lakini si maelezo kamili. Vema, Mathayo 9:35 hadi 38, kama tulivyoona, inaandaa jambo hili.

Na kisha baada ya wao kusali kwa ajili ya wafanyakazi kwa ajili ya mavuno, Yesu anawatuma. Anawaruhusu wanafunzi kuendelea na misheni. Na utume unajumuisha kutangaza ufalme, lakini pia, kuwapa mamlaka juu ya roho na kuponya, mstari wa 1. Na anawaagiza mitume 12.

Neno mtume, kuna mijadala kuhusu nini hasa maana yake. Watu siku hizi wakati mwingine, wanamisheni na wengine mara nyingi watazungumza juu ya huduma ya kitume katika suala la upandaji kanisa na kadhalika. Na watu wengine wanasema, hapana, mitume walikuwa 12 tu.

Naam, injili kwa kawaida hutumia neno hili kwa wale 12, lakini neno hilo kwa kweli linatumika kwa njia pana zaidi katika barua za Paulo. Kwa hivyo, inaweza kutumika kwa njia zaidi ya moja. Na baadhi ya mijadala ya kisasa kuhusu, vema, bado kunaweza kuwa na mitume? Inategemea jinsi unavyotumia neno.

Kwa wazi, wale 12 hawako pamoja nasi, lakini kwa suala la watu kutumwa na kutumwa, apostello ni kitenzi ambacho inaonekana apostolos imeundwa. Sio kila mtu aliyetumwa alisemekana kuwa apostolos, lakini hasa wajumbe waliotumwa. Baadhi ya watu wanafuatilia hili nyuma hadi kwenye dhana ya Kiyahudi ya sholiakhi, mjumbe aliyeteuliwa.

Katika fasihi ya marabi, hii ni aina maalum ya kazi ambapo mjumbe anaweza kupanga ndoa na kufanya kila aina ya mambo. Wana mamlaka kwa kadiri ya utume wao. Kwa hiyo, chochote ambacho wameagizwa kufanya, hiyo ndiyo mamlaka waliyo nayo.

Watu wengine wanasema, vema, hapana, fasihi ya marabi imechelewa sana. Hatuwezi kutegemea hilo kwa sholiach. Lakini wazo la msingi la mjumbe aliyetumwa aliyeidhinishwa na mtu anayewatuma, unalipata tayari katika Mithali.

Unaipata katika Agano la Kale. Unaipata katika ulimwengu wa Kigiriki. Kwa hivyo, dhana ya jumla tayari iko popote ambapo lugha maalum inatoka.

Lakini sholiaki inamaanisha mtu aliyetumwa, na apostolos inamaanisha aliyetumwa. Na wazo hilo halitumwa tu bali limeagizwa na, limeidhinishwa na mtumaji na mamlaka ya kufanya mambo fulani. Kwa hiyo, hata hivyo, Yesu anawatuma wale kumi na wawili.

Kwa nini kumi na mbili? Vema, labda kwa sababu kulikuwa na makabila kumi na mawili ya Israeli. Baadhi ya Wayahudi wengine walisema, vema, kwa nini makabila kumi na mawili ya Israeli, makundi ya nyota kumi na mbili, na kadhalika? Walijaribu kuihusisha na mambo mengine.

Lakini Agano la Kale linazungumza juu ya makabila kumi na mawili ya Israeli. Na Yesu anawatuma hawa kumi na wawili hasa. Kwa nini anataka kuibua wazo la makabila kumi na mawili ya Israeli? Vitabu vya Kukunjwa vya Bahari ya Chumvi pia vinaonekana kusema juu ya kundi la viongozi kumi na wawili kwa sababu walijiona kama vuguvugu la kufanywa upya, kama mabaki, mabaki ya haki ya Israeli ambayo hatimaye Mungu angewarudisha watu wake.

Kwa hivyo, kwa njia hiyo hiyo, Yesu anaweza kuchagua wanafunzi kumi na wawili kama njia ya kuashiria au kuwakilisha utume wake kwa Israeli. Sasa majina ya wanafunzi hawa. Simon lilikuwa jina la kawaida.

Simoni alimwita Petro. Pia tunaye Simon Mzelote. Wote wawili walipaswa kuwa na majina haya kwa sababu huwezi tu kuwaita wote wawili Simon na usiwe na njia ya kuwatofautisha.

Kwa hiyo, unao Simoni Petro na Simoni Zelote au Simoni Mwenye Wivu. Jina lingine la kawaida lilikuwa James. Kwa kweli, hakuwa James.

Hilo ni toleo la anglicized yake. Ilikuwa kwa Kiebrania Yaakov, Yakobo, au kwa Kigiriki ilikuwa Yakobas . Tunasema Jacob kwa Kiingereza.

Lakini katika Agano Jipya, wanajaribu kuifanya isikike kama walitafsiri Yakobo kwa sababu fulani kama Yakobo. Lakini kuna akina Yakobo wawili au akina James wawili hapa. Kwa hiyo, ina njia za kuwatofautisha.

Yuda lilikuwa jina lingine la kawaida. Yuda ni jina moja katika umbo la Kiyunani kama Yuda, kabila la Yuda. Kwa hiyo, ulikuwa na Yuda wawili kati ya wanafunzi.

Mmoja wao alikuwa Yuda Iskariote. Sasa Iskariote anamaanisha nini? Je, hilo linamtofautisha vipi na yule mwingine? Naam, hilo ni suala la mjadala. Lakini baadhi ya watu wamesema inaweza kumaanisha Yuda Mtu Dagger, mmoja wa Sicarii.

Nadhani labda inamaanisha Iskarioti, mtu kutoka Keriothi. Alikuwa anatoka mahali paitwapo Keriothi. Tunajua mahali kwa jina hilo, kijiji kwa jina hilo.

Kwa hivyo, kwa hali yoyote, ulikuwa na zaidi ya mtu mmoja aliye na jina hili. Unawapata akina Mariamu wengi katika Injili. Kwa nini ni kwamba tuna akina Maria

wengi katika Injili na nusu ya kwanza ya Matendo? Mariamu lilikuwa jina la kawaida sana katika Dini ya Kiyahudi wakati huo, huko Yudea na Galilaya wakati huo.

Kwa hiyo, haishangazi. Ikiwa mtu fulani angeunda haya huko Rumi au Athene, kuna uwezekano kwamba hangekuja na majina ambayo yalikuwa maarufu sana huko Yudea na Galilaya. Lakini hii inarudi kwenye mila ya awali.

Haya yalikuwa majina ya kawaida ya kipindi hicho, na kwa hivyo haishangazi, kipindi na eneo. Haishangazi kwamba wanajitokeza sana katika mapokeo ya Injili. Yesu anawatuma wanafunzi wake kwenye misheni, utume wa mawakala wa Yesu.

Misheni ya kwanza ni kwa Israeli pekee, mistari ya 5 na 6. Hilo ndilo lilikuwa jambo la kwanza la muda mfupi katika huduma ya Yesu. Hiyo inatoka tena na mwanamke Mkanaani katika sura ya 15. Nimetumwa kwa nyumba ya Israeli.

Anasema, hii ni kwa ajili ya kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli. Naam, hiyo inaibua lugha kutoka kwa Agano la Kale pia, Yeremia 50 na mstari wa 6, Ezeieli 34:12. Yesu amejaa Maandiko, na utume wake unachangiwa na kanuni za Maandiko.

Lakini suala hapa ni sehemu ya jiografia zaidi ya ukabila. Alisema, msiende kwa njia yo yote ya Mataifa. Naam, hizo zingekuwa njia au barabara zinazoelekea kwenye majiji ya Mataifa.

Galilaya ilizungukwa na majiji ya Mataifa upande wa kaskazini, kwa hiyo huwezi kwenda nje ya Galilaya kuelekea upande huo. Inaweka mipaka misheni hadi Galilaya. Ikiwa hawaendi kwa Wasamaria, hawaendi katika miji ya Mataifa.

Naam, hawana budi kukaa Galilaya. Hii ndiyo amri pekee katika sura ambayo imebatilishwa haswa katika Mathayo sura ya 28. Jambo lingine, tunaweza kutarajia mwendelezo fulani katika utume, kwamba utume huu ni kielelezo kwetu, lakini si sehemu hii.

Sio tu kwa nyumba ya Israeli. Kwa upande wa ujumbe wao, vema, tutaona mwendelezo huko. Kuendelea na Yohana Mbatizaji katika 3:2, mwendelezo na Yesu katika 4:17. Naam, hapa pia wanafunzi wanapaswa kuendeleza ujumbe wa ufalme.

Kipengele kingine ni ishara, ambazo zinajumuisha aina moja ya uthibitishaji katika 10 na mstari wa 8. Naam, hii ina mwendelezo. Ni sehemu ya kuendeleza kazi ya Yesu katika 9:35. Yesu alikuwa akifanya hivi. Alikuwa akihubiri na kufundisha ufalme, na kisha alikuwa akionyesha utawala wa Mungu, mamlaka ya Mungu, na ufalme wa Mungu kwa kuponya wagonjwa na kutoa pepo.

Anawaambia wanafunzi wafanye vivyo hivyo. Ni usemi, unapaswa kuwa onyesho la huruma ya Yesu, kama katika 9:36, huruma yake ambayo alitaka kuponya watu. Pia

tunaona kwamba mawakala wa Yesu wanaishi kwa urahisi katika mistari 10 ya 8 hadi 10.

Unajua, kuna baadhi ya duru leo, na imekuwa kweli, hasa tangu miaka ya 1950, kuna baadhi ya duru leo kwamba kuhusisha uponyaji na mafanikio mafundisho, si kwa namna ya Mungu kutoa mahitaji yako kama wewe kwenda nje, ambayo inafundishwa hapa, lakini kwa namna ya Mungu tu kubariki wewe kwa mali nyingi na kadhalika, hasa baadhi ya watu wanaohubiri. Kweli, muungano huo umekuwepo tu tangu karibu miaka ya 1950. Katika sehemu kubwa ya historia ya kanisa, ilikuwa kinyume chake, kwamba watu walitarajia wale walioishi tu kuwa wale ambao walikuwa na uwezekano mkubwa wa kutembea karibu na Mungu na kufuata miujiza.

Sasa, bila shaka, Mungu hazuiliwi kufanya hivyo kwa njia moja tu, lakini mara nyingi tunaona hilo katika historia, kwa hakika na Mtakatifu Fransisko na Mtakatifu Anthony walijulikana sana kwa hilo, kama ilivyorekodiwa na Athanasius. Sisi pia, kuna hadithi, inaweza kuwa hadithi ya kweli, lakini kuna hadithi aliiambia kutoka nyakati za kati kwamba Papa, hii ilikuwa wakati wa kipindi cha rushwa zaidi katika historia, kwamba Papa alikuwa akisema kwa mmoja wa wasomi wa medieval Katoliki, vizuri, haiwezi kusema tena, kama ilivyosemwa na Petro na Yohana katika Matendo sura ya 3, haiwezi tena kusema, fedha na dhahabu. Tazama, tunayo fedha na dhahabu nyingi, ambayo mwanachuoni alimjibu, wala kanisa bado haliwezi kusema inuka utembe.

Wakulima mara nyingi walikuwa na vazi moja. Hii ni hasa katika Misri, ambapo tuna maelezo zaidi kuhusu hilo. Huenda walikuwa na zaidi ya hizo huko Yudea na Galilaya, lakini angalau watu wengi walikuwa maskini sana hivi kwamba walikuwa na vazi moja tu.

Watu wengine wamelinganisha kusafiri huku na wakosoaji tu, lakini hata wakosoaji walikuwa na begi. Hili ni rahisi zaidi kuliko wadhihaki, kile tulicho nacho hapa katika Mathayo sura ya 10. Josephus asema kwamba Waessene hawakuchukua chakula waliposafiri kwa sababu wangeweza kutegemea ukarimu kutoka kwa Waesene wengine popote walipoenda.

Ukarimu ulikuwa kitu ambacho Wayahudi kwa kawaida wangeweza kutegemea ikiwa kungekuwa na Wayahudi wengine huko walikosafiri. Lakini pia tunaweza kuangalia mfano mwingine, na huu upo pale pale katika Biblia. Ni mfano dhahiri kabisa ambao ulipatikana kwa wasikilizaji wote wa Mathayo, na huo ulikuwa mfano wa manabii wa Israeli katika nyakati za uasi wa kitaifa.

Eliya nyikani, Elisha alilazimika kumkaripia Gehazi kwa kujaribu kupata mali wakati alihitaji kukazia fikira jambo lingine. Kwa kawaida watu walipokuwa wakisafiri, wangechukua wafanyakazi kwa ajili ya ulinzi. Inaweza pia kukupa utulivu kwenye njia nyembamba za mlima.

Lakini unaona nyoka, unataka kumchoma kichwani. Lakini hapa, unatakiwa kusafiri kwa urahisi kabisa. Sasa, Paulo, alipokuwa akisafiri, alisimama mahali fulani, na angefanya kazi ikiwa angeenda kukaa mahali fulani kwa muda mrefu, lakini alisafiri kwa urahisi sana.

Ilibidi aishi kwa urahisi sana ili kutekeleza misheni hii. Kwa hivyo, haya ni maelezo ya maisha na utume. Wakorintho wa Kwanza sura ya 4, Wakorintho wa pili sura ya 11, mara nyingi nimekuwa na njaa, kiu, kuvaa vibaya, na kadhalika.

Ni gharama ambayo inafaa kulipa ili kufikisha habari njema kwa watu. Wanafunzi walilazimika kusafiri kwa nuru kwa sababu walimwamini Mungu kuwapa mahitaji yao, sura ya 10 mistari ya 10 na 11. Kulikuwa na msisitizo wa ukarimu katika nyakati za kale.

Kwa kawaida watu wangebeba barua za mapendekezo ili kuthibitisha tabia zao, kwa hivyo huyu si mtu ambaye atakuibia usingizini ikiwa utaziweka usiku kucha. Pia, kuna msisitizo ambao umeingia tena katika utume, haswa katika karne ya 19. George Mueller, Hudson Taylor, na wengine walisisitiza sana kuamini utoaji wa Mungu kwa ajili ya misheni.

Kwa kweli, walienda mbali sana kwani hawakutaka kumwambia mtu yeyote kile walichohitaji. Wangeiombea tu na kumwacha Mungu awape. Sasa, baadhi ya wamisionari wa imani ya awali ambao walitoka walikuwa na wakati mgumu sana, na misheni nyingi leo zimesawazisha mambo, lakini wazo hili la kumtegemea Mungu, Mungu hatimaye ndiye chanzo chetu, na Mungu mara nyingi hufanya kazi kupitia watu, lakini tunapaswa kumtegemea Mungu.

Nakumbuka wakati fulani maishani mwangu nilipojitolea kumsaidia mtoto huko Kolkata ili kumpatia mtoto huyu chakula na shule kwa \$15 kwa mwezi. Na mara tu baada ya hapo, baada ya kufanya hivyo kwa mwezi mmoja au miwili, nilipoteza njia zangu zote za mapato. Nilikuwa na \$10 mfukoni nilipopoteza njia zangu zote za mapato.

Nilitumia \$9 kwa mboga. Nilikuwa nimesalia na \$1, na baada ya wiki chache, wakati ulikuwa umefika wa mimi kutuma \$15. Na sikuwa nayo, na nilikata tamaa.

Na siwezi kujisifu kwamba nilikuwa mtu wa imani kubwa kama George Mueller au Hudson Taylor kwa sababu sikuwa. Nilikata tamaa tu. Na usiku huo mlango uligongwa, na mtu fulani alihisi kuongozwa kunipa dola 25.

Mungu alijibu maombi yangu ya kukata tamaa. Siku iliyofuata nilituma \$15 kwa mtoto huko India, na nilikuwa na \$11 kwa ajili ya kununua mboga. Na Bwana aliendelea kuniandalia kila mwezi.

Na siku moja kabla ningepiga simu Chuo Kikuu cha Duke, hii ilikuwa karibu na wakati huo huo, siku moja kabla ningepiga simu Chuo Kikuu cha Duke na kuwaambia kwamba singeweza kuja kufanya Ph.D. kwa sababu nilikuwa na dola tu wakati huo nilikuwa najiandaa kuwapigia simu, sikuwa na pesa za kufanya programu. Siku moja kabla ya kuwapigia simu, pesa zilitolewa kutoka kwa chanzo ambacho sikutarajia. Sasa, hiyo haimaanishi kwamba kila wakati tuna kitu tunachotaka, tunakipata.

Lakini huu ulikuwa wito wangu. Mungu anajua. Mungu alijua.

Nilihitaji Shahada ya Uzamivu ili niwe profesa ambaye Mungu aliniita kuwa, na kwa hiyo aliniandalia njia ya kufanya hivyo. Wakati Ph.D. ulikuwa umekamilika, unajua, Mungu alikuwa amenipa kwa ajili yangu wakati wote, na hatimaye nilikuwa na matumaini ya kuanza kufundisha mara moja. Lakini ilikuwa tayari Juni, shule ilianza Septemba, na nilikuwa nikiona kwamba hakukuwa na fursa kwa ajili yangu.

Ningefanya kila niwezalo, nimekuwa nikituma ombi kwa kila aina ya maeneo, lakini sikuwa na msimamo. Hatimaye, nadhani ilikuwa mwezi wa Julai, ilikuwa Jumapili usiku, na nilifikiri ni kiasi gani cha pesa ambacho ningehitaji ili tu kuwa na ghorofa kubwa ya kutosha kushikilia faili zangu za utafiti kwa sababu nilikuwa nimetumia miaka mingi kufanya utafiti ili niweze kuzungumza juu ya historia ya Biblia na kadhalika, nilikuwa na yote katika kadi za index, lakini nilikuwa na makumi ya maelfu ya kadi za index. Na sehemu niliyokuwa nikiishi sikuona ni jinsi gani ningepata pesa nyingi kiasi kile cha kulipia kodi ya nyumba.

Na nikaona ni kiasi gani nilihitaji kuondoka, na ninaishi tu kwa hilo, nilisema tu, Mungu, sioni jinsi hii itatokea. Na usipofanya muujiza, sitaweza kufanya hivi. Na chini ya saa 24 baadaye, InterVarsity Press ilinipigia simu tena.

Walisema, oh, maelezo haya ya usuli ambayo umejitolea kuandika, tuliamua kwamba tunataka utoe, tunataka uifanye, tunataka kukupa mkataba. Ilikuwa kwa dola. Walinipa mapema juu yake.

Ilikuwa kwa dola ya kile nilichoamua usiku uliopita nilihitaji kuishi mwaka huo. Haikuwa kwa sababu ya imani yangu kuu, lakini Mungu alikuwa akilinda wito wake. Ikiwa tunahusika katika kile ambacho Mungu ametuitia kufanya, Mungu anaweza kutimiza mahitaji yetu katika kufanya hivyo.

Kwa hiyo, hatuoti ndoto kubwa juu ya kufanya jambo ambalo hatujaitiwa kufanya, lakini ikiwa Mungu ametuita kulifanya, Mungu anaweza kulifanya. Na kwa kawaida Mungu anaituita kufanya mambo ambayo hatuwezi kufanya kwa nguvu zetu wenyewe. Kwa hiyo, tunajifunza kumtegemea.

Yeye ndiye mtoaji wetu. Je, ni makosa kufanya kazi na kusali kwa ajili ya mkate wetu wa kila siku? Vema, Paulo alifanya hivyo. Je, ni makosa kuongeza uungwaji mkono? Naam, Paulo alikubali msaada kutoka kwa kanisa la Filipi.

Kwa hivyo, mambo haya si mabaya, lakini hatimaye, tunamwamini Mungu kukidhi mahitaji yetu. Pia tunaona katika mstari wa 12 hadi 15 kwamba wasikilizaji wanahukumiwa kwa mwitikio wao kwa wajumbe wa Kristo. Kila kitu kiko hatarini kwa watu hawa kulingana na jinsi wanavyoitikia ukweli wa injili.

Sasa, salamu zilikuwa muhimu kwa adabu za kijamii. Nani wa kumsalimia kwanza na kadhalika. Ikiwa mtu fulani alikuwa wa cheo cha juu zaidi kijamii, ilibidi umsalimie kabla hawajakusalimu njiani.

Na salamu ilikuwa kawaida shalom. Hiyo ndiyo ilikuwa salamu ya msingi ya watu wa Kiyahudi, ikimaanisha amani iwe nanyi. Shalom aleichem.

Amani iwe nawe, lakini amani isiwe tu kwa maana ya usiwe kwenye vita, lakini amani kwa maana ya iwe njema kwako. Kila kitu kiende sawa na wewe. Ilikuwa katika maana ya maombi.

Ilikuwa kama kwa Kiingereza tunasema, Mungu akubariki. Unazungumza na mtu huyo, lakini kwa njia isiyo ya moja kwa moja unamwomba Mungu ampe baraka mtu huyu. Kwa hiyo, ni maombi, lakini inaelekezwa kwa mtu kama baraka, kama vile Isaka alipombariki Yakobo na kadhalika.

Kwa hiyo ukienda mahali, unawatolea baraka hii. Wakikataa ujumbe wako, basi, hawatapata baraka. Wakipokea ujumbe huo, baraka zitabaki nao.

Yesu pia anazungumza juu ya kutikisa mavumbi kutoka kwa miguu yako kwa sababu wakati watu, Wayahudi wacha Mungu sana wangeingia katika Nchi Takatifu, wangetikisa mavumbi kutoka kwa miguu yao ili kuonyesha, sawa, hiyo ilikuwa najisi. Sasa ninaingia mahali patakatifu zaidi. Yesu alisema hivyo ndivyo mnavyopaswa kuitendea miji na vijiji hivi vya Galilaya.

Ikiwa hawatatubu, basi unawachukulia kama unajisi na itakuwa mbaya zaidi kwao kuliko ilivyokuwa kwa Sodoma. Katika sura ya 10, mstari wa 16 hadi 23, mateso yameahidiwa. Sasa baadhi ya nyenzo hii katika Marko inaonekana mahali tofauti.

Inaonekana katika Marko 13, ikizungumza juu ya mateso ya wakati wa mwisho. Lakini Mathayo pia anayo hapa kwa sababu utume huu, kama tutakavyoona katika mstari wa 23, unaendelea hadi mwisho wa nyakati. Yesu anasema katika mstari wa 23, hamtakuwa mmepita katika miji yote ya Israeli kabla Mwana wa Adamu hajaja.

Kwa hiyo, misheni inaendelea, kwa Israeli na kwa mataifa. Na tunaweza kutarajia upinzani. Sio kila mtu atajibu vyema.

Baadhi ya watu mapenzi. Maeneo mengine unapoenda, ni kama kuvunja shamba la mashambani. Inachukua muda mrefu kupanda na kuomba na ndipo mambo yanaanza kutokea.

Maeneo mengine yameiva sana. Nimehudumu mahali ambapo ilikuwa kana kwamba mavuno yalikuwa yameiva sana na yalikuwa yakianguka chini kwa sababu hatukuwa na vibarua vya kutosha kukusanya katika mavuno. Lakini Yesu anaahidi kuwatia nguvu wafuasi wake wanapokabili mateso, mstari wa 16 hadi 20.

Kwanza kabisa, Yesu anawaonyesha wafuasi wake kama kondoo kati ya mbwa-mwitu, tunaposhiriki injili. Sio kila mtu atakuwa wa kirafiki. Na tunapata kwamba, vema, kondoo hawakuwa na ulinzi.

Kwa hiyo, tunaona kwamba Yesu anatuonyesha kama watu wasio na uwezo. Baadhi ya adui zetu watakuwa na nguvu zaidi kuliko sisi na watatudhuru. Maandiko ya Kiyahudi nyakati fulani yalionyesha Israeli kati ya mataifa kama kondoo kati ya wanyama wanaowinda wanyama.

Lakini Yesu hatuonyeshi tu kama kondoo kati ya wanyama wanaowinda wanyama wengine. Anasema haswa kondoo hutumwa kati ya wawindaji. Ni sehemu ya dhamira yetu.

Tunapaswa kutarajia. Tunaweza kutarajia kuteseka kimwili kwa ajili ya Yesu. Katika mstari wa 17, anazungumzia upinzani katika mahakama za mitaa.

Mahakama za mitaa mara nyingi zilitawaliwa na wazee saba wa eneo hilo, Josephus atuambia. Wakati fulani hao wangukuwa makuhani, lakini yeyote ambaye alikuwa wazee katika jumuiya ya mahali hapo. Na masinagogi yalifanya kazi kama vituo vya jamii.

Kwa hiyo hapo ndipo mahakama ya mtaani iliposhikiliwa na kadhalika. Yesu anazungumza kuhusu kupigwa huko. Jinsi kupigwa kulivyofanywa katika masinagogi, ikiwa tunaweza kutegemea zaidi njia ya baadaye ya Mishnaic, Makot, jinsi kupigwa kulivyofanywa, kwa kawaida wangetumia mkanda wa ngozi ya ndama na nyuzi zilizosokotwa.

Na wangukupiga mara 26 dhidi ya mgongo na 13 kifuani, kadri mshambuliaji anavyoweza kukupiga. Mtu aliyehukumiwa angevuliwa kwanza na kisha kufungwa kwenye nguzo pande zote mbili ili waweze kuwapiga hivyo. Sasa, tunajua pia kwamba hii kweli ilifanywa katika kipindi hiki, viboko 39.

Bila shaka, Kumbukumbu la Torati linasema, usimpige mtu zaidi ya viboko 40. Na kwa hivyo kama uzio wa kuzunguka sheria ili kuhakikisha kuwa hawazidi 40, walifanya 39 kama kiwango cha juu. Vema, Paulo alipokea vile viboko 39 mara tano, asema, katika 2 Wakorintho 11:24. Jambo moja linalotuonyesha ni kuendelea kwa mshikamano wa Paulo na sinagogi.

Aliendelea kuhudumu katika sinagogi, ijapokuwa masinagogi fulani hakupendwa sana, nayo yakampiga. Lakini tunaweza kutarajia kuteseka kimwili kwa ajili ya Yesu. Lakini kile Yesu anasema hapa kinapita zaidi ya misheni ya kwanza huko Galilaya kwa sababu hasemi tu kuhusu masinagogi.

Anasema kwamba Mungu atawapa wanafunzi wake uwezo wa kusema mbele ya Mataifa. Kumbuka, hawaendi kwa njia yo yote ya Mataifa. Kwa hivyo, hii ni Mathayo anaandika zaidi ya haya kutoka sehemu zingine katika mafundisho ya Yesu, akiweka hapa kwa sababu anatuambia juu ya utume.

Utume wa wanafunzi ulikuwa kielelezo cha utume wetu kwa sababu sisi pia tunapaswa kutarajia tunaweza kuteseka kwa ajili ya jina la Kristo. Sasa, usichokoze. Usitafute kwa hamu.

Lakini tunaweza kufurahi inapotokea, ingawa ninakubali kwamba nilipopigwa kwa ajili ya injili, sikufurahi kila mara. Iliumiza. Lakini hata hivyo, Mungu atawapa wanafunzi uwezo wa kunena mbele ya Mataifa, mistari 18-20.

Anazungumza juu ya magavana. Naam, huyo si Pilato pekee. Huyo sio tu gavana wa Yudea.

Hii ni ng'ambo ya Yudea na ng'ambo ya Galilaya, ambayo haikuwa chini ya liwali. Ilikuwa chini ya mfalme Herode Antipa. Pia tunaona kwamba nyakati fulani mateso yatagawanya familia.

Sasa, huo ulionekana kuwa wakati wa kutisha sana, na Agano la Kale linazungumza juu yake. Wayahudi wanazungumza juu yake kama wakati maalum wa mateso katika Mishna sotha. Hata katika Nchi Takatifu, mateso yangeendelea hadi Yesu arudi, sura ya 10 na mstari wa 23.

Kulikuwa na msembo kama huo wa Kiyahudi kuhusu wakati wa mwisho. Kisha tunakuja kwenye ahadi kwa wanaoteswa katika 10:24-33. Tutakabili mateso, lakini pia anatupa ahadi. Na anatutia moyo katika mistari ya 26 na 27 kuhubiri kwa ujasiri, na tusiogope aibu, kwa sababu hatimaye Mungu atatuthibitisha.

Katika mstari wa 28, hatupaswi hata kuwaogopa wale wanaotishia kifo, kwa sababu Mungu anajua na Mungu hutuangukia. Haitatokea isipokuwa iwe mikononi mwa Mungu. Sura ya 10, mstari wa 29-31.

Itumainie enzi kuu ya Mungu, iwe anakulinda au ukifa. Mungu bado ni mwaminifu. Mungu bado yu pamoja nawe.

Anasema, shomoro wawili hawauzwi kwa senti moja? Baba yako anajua kuhusu shomoro. Anachunga hata shomoro. Neno ambalo limetafsiriwa cent hapa, ni assarion katika mstari wa 29.

Hiyo ilikuwa chini ya moja ya kumi na sita ya dinari. Maana yake ni kwamba ni chini ya mshahara wa saa moja kwa mfanyakazi wa kawaida, labda mshahara wa nusu saa kwa mfanyakazi wa kawaida. Walimu wa Kiyahudi walikubali kwamba Mungu anajua au anaamuru kifo cha kila ndege.

Na hapa, ikiwa Mungu anajua kuhusu shomoro, je, anatujali hata zaidi? Aya 30. Kila unywele wa kichwa chako umehesabiwa. Huo ulikuwa usemi wa kawaida wa Agano la Kale katika suala la kila nywele kichwani.

Mungu ana kila unywele wa vichwa vyetu umehesabiwa, si kwa ajili yetu sisi tu ambao hatuna nywele nyingi, bali hata kwa wale walio na nywele nyingi, ana kila nywele iliyohesabiwa. Hii ni tofauti kabisa na mtazamo wa Kigiriki wa hatima au bahati isiyobadilika, ambapo huwezi kujua kitakachotokea, kwa hivyo unaweza pia kuizoea. Hatumtumikii Mungu ambaye ana matamania tu.

Tunamtumikia Mungu anayetupenda na tunajua anadhibiti kila kitu na tunaweza kumwamini. Mistari ya 32 na 33. Tukimkiri, atatuungama.

Tukimkana, atatukana. Unaweza kufikiria Stefano katika Matendo sura ya 7, ambapo Stefano anapigwa mawe na watu wanaompiga Stefano kwa mawe, wanavua nguo zao, ambazo wakati mwingine watu wangepanya kwa shughuli za riadha, lakini kwa kawaida unapomnyonga mtu fulani, unamvua nguo. Kwa njia, Luka anaripoti.

Anatujulisha jambo kuhusu wao kuvua nguo zao. Labda Luka anajaribu kutuambia kitu kuhusu nani ana hatia kweli. Kwa kawaida, mtu aliyehukumiwa alipaswa kusema, kulingana na mapokeo ya Kiyahudi, kifo changu kipate kulipia dhambi zangu zote, lakini Stefano haungama dhambi zake, anaungama dhambi zao.

Bwana, usiwahesabie dhambi hii. Lakini pia, katika kifungu hicho kuhusu Stefano, anamwona Mwana wa Adamu amesimama mbele ya Baba. Kwa nini amesimama? Huo ndio ulikuwa mkao wa hakimu akitoa uamuzi au shahidi katika kesi.

Yesu yupo ili kuthibitisha. Wale ambao kwa kweli wanahukumiwa machoni pa Mungu ni wale ambao ni mashahidi wa uwongo na ambao wanampiga mawe Stefano vibaya. Tunazo hadithi za Kiyahudi za mashahidi waliokataa kuacha imani yao, na kwa hivyo hii ingeeleweka.

Hutakiwi kuhatarisha imani yako. Kwa kawaida hiyo ilikuwa imani katika Mungu, kukiri imani katika Mungu. Hapa, inahusiana na kukiri imani katika Yesu, ambaye anaonyeshwa tena kuwa mtakatifu.

Katika 10:34-39, tunaona kwamba ibada yetu kwa Yesu haipaswi kushindanishwa na kitu kingine chochote. Yesu anakuja mbele ya kila kitu. Katika mistari ya 34-36, tunasoma kuhusu upinzani wa familia.

Kwa kawaida wanandoa wachanga walikaa na familia ya mwanamume, ndiyo maana tulisoma kuhusu binti-mkwe na mama mkwe kwa sababu huo ulikuwa utaratibu wa kawaida ambapo wangukuwa pamoja katika nyumba moja. Mika 7:6 inazungumza juu ya wakati wa mateso na mgawanyiko wa kifamilia kabla ya urejesho wa Israeli. Mishnah Sotah 9.15, mapokeo ya Kiyahudi, huendeleza wazo hilo, ikisema huwezi hata kuwaamini wanafamilia kabla ya mwisho, katika kipindi cha dhiki ya mwisho, mateso makubwa ya familia.

Yesu anatuonyesha katika mstari wa 37 kwamba yeye ni muhimu zaidi kuliko kibali cha familia yetu. Luka anayo kwamba unahitaji kuwachukia baba yako na mama yako na wanafamilia ikilinganishwa na Yesu, lakini hiyo ni hyperbole, ni wazi, kwa sababu hutaweza kuwapenda. Hutaweza kuwapenda.

Inamaanisha kuwa unawapenda kidogo. Hakuna kinachopaswa kulinganishwa na upendo wetu kwa Yesu na uaminifu wetu kwa Yesu. Lakini tunajua kutokana na mafundisho mengine ya Yesu, unajua, kuna kitendawili cha jinsi unavyoweka mafundisho pamoja.

Tunajua kutokana na mafundisho mengine ya Yesu kwamba anataka tuzipende familia zetu, lakini hakuna kitu kinachoweza kulinganishwa na upendo wetu kwa Yesu. Wahenga wengine walisema, sawa, unapaswa kunipenda kwanza kwa sababu mimi ni mwalimu wako. Lakini hakuna mtu aliyezungumza juu ya kuwachukia wazazi kwa kulinganisha.

Ni Mungu pekee aliyeidhinisha sheria hiyo, hata kwa njia ya kupita kiasi. Lakini anaendelea, sio familia tu, lakini lazima unipende, aya ya 38 na 39, zaidi ya maisha yako mwenyewe. Huna budi kubeba msalaba na kunifuata.

Naam, inamaanisha nini kubeba msalaba na kumfuata? Wakati watu walipokuwa wakiuawa kwa kusulubishwa, wangepigwa nguo, wangepigwa, na kisha wangepanywa kubeba boriti ya mlalo ya msalaba wao hadi mahali pa kunyongwa kwao, kwa kawaida katikati ya kundi la watu wanaoomboteza na dhahaka. Ulipokuwa unatembea njiani kuelekea kifo chako, umebeba chombo cha kunyongwa, uchi kwa aibu, ukidhihakiwa na watu waliokuzunguka, Yesu alisema, huko ndiko niendako. Ukitaka kunifuata, unahitaji kunifuata msalabani.

Masimulizi yanatuonyesha kwamba ana subira nasi. Ana huruma. Lakini katika mafundisho yake, yeye hashushi kiwango.

Tunajua kile kinachotazamiwa kutoka kwetu, na anaweza kutupa nguvu za kufanya hivyo ikiwa tunampenda kuliko tunavyopenda kitu kingine chochote. Sura ya 10, mstari wa 40 hadi 42, kuwaheshimu mawakala wa Kristo. Jinsi unavyomtendea wakala, jinsi unavyomtendea mjumbe, jinsi unavyomtendea mtangazaji, na jinsi ulivyowatendea mabalozi wakati huo, ilionyesha jinsi mtumaji alivyotendewa.

Ukimdharau mjumbe ndivyo ulivyomdharau aliyemtuma. Ikiwa ulimheshimu mjumbe, basi, ulikuwa unaonyesha heshima kwa mtu aliyewatuma. Na tunaona kwamba katika Kutoka na katika 1 Samweli pia, ambapo wanachomfanyia Musa, Musa anasema, hamkunitendea mimi, bali mmemtendea Bwana.

Au katika 1 Samweli 8, ambapo Mungu anasema, sio wewe wamekukataa, lakini mimi, Samweli. Ukarimu. Vema, tulisoma juu ya hilo mapema katika Mathayo sura ya 10.

Unapoingia mjini, tegemea ukarimu. Acha mtu akupeleke nyumbani kwake, na akikukaribisha, kaa humo. Inategemea ukarimu wao.

Sura ya 10 na mstari wa 11. Sasa, kwa kawaida katika utamaduni huo, ukarimu unaweza kudumu hadi wakati mwingine majuma matatu, sio zaidi ya hayo. Lakini ukarimu ulikuwa mkubwa katika tamaduni hiyo kuliko ilivyo katika tamaduni zingine.

Ikiwa ulitembelea Marekani, au ikiwa unatoka Marekani, unajua kwamba Marekani sio tamaduni zilizo wakarimu zaidi. Lakini kwa kweli, katika nyakati za awali, na katika maeneo ya vijijini zaidi, kuna huelekea kuwa na ukarimu zaidi, kwa sababu huwa na kujua watu zaidi, wewe ni chini ya uwezekano, chini ya kufikiri mtu kwenda mug wewe, chochote. Lakini ukarimu ni thamani katika tamaduni nyingi.

Ilikuwa thamani katika ulimwengu wa kale wa Mediterania. Ilikuwa thamani katika Uyahudi wa kale. Na unaweza kutegemea hii.

Pia unaona hili katika Mathayo sura ya 25. Naam, jinsi Mungu alivyomthawabisha mwenyeji wa Eliya, mjane wa Sarepta, na hata kumlea mwana wake, na Mungu akamthawabisha mwenyeji wa Elisha, yule mwanamke Mshunami, na kumlea mwana wake. Anasema, wakiwapokea ninyi, wanipokea mimi.

Wakikupa hata kikombe cha maji baridi kwa jina la mfuasi, hicho ndicho tu wanachopaswa kukupa. Wakati mwingine hiyo ndiyo yote ambayo wakulima wangelazimika kutoa. Wakikupa wawezavyo, hawatapoteza thawabu.

Ilikuwa tu tendo hili la imani, la kutoa kile walichoweza, kupokea kwa ukarimu wajumbe wa injili. Kwa sababu watu ambao hawakukubaliana na ujumbe kwa kawaida hawangepokea wajumbe. Lakini watu waliowapokea kwa ukarimu kwa kawaida walikuwa ni watu waliokubali ujumbe waliouleta, na kwa hiyo wakawakumbatia mitume.

Sura ya 11 inaanza na mashaka ya mtu wa Mungu. Katika sura ya 10 tunasoma kuhusu baadhi ya mawakala ambao walikataliwa. Vema, tunamjia yule ambaye hakika alikataliwa, Yohana Mbatizaji.

Alikubaliwa na watu wengi, lakini aliishia kufungwa. Na jela ambayo inazungumzia hapa tunaifahamu kutoka kwa Josephus, ni ngome ya Machaerus kule Perea. Vema, huko ni ng'ambo ya Yordani.

Yohana alisikia kuhusu kazi za Yesu, na hapo ndipo alipotilia shaka, sura ya 11 na mstari wa 3. Sasa hilo linaweza kutushangaza. Yohana hakuwa na shaka alipokutana na Yesu mara ya kwanza. Alitilia shaka aliposikia kuhusu kazi za Yesu.

Kazi gani? uponyaji? Utoaji wa pepo? Kwa hiyo, katika Mathayo 11, mstari wa 2 hadi 6, tunajifunza kuhusu kuamini ishara za ufalme. Tunasoma kuhusu kuhoji Yesu katika 11, 2, na 3. Alisikia kuhusu matendo ya Yesu. Hapo ndipo alipohoji.

Na tunayo hiyo pia kwa hakika katika utamaduni wa Magharibi. Wasomi wa Magharibi wanatilia shaka matendo ya Yesu. Tulizungumza hapo awali kuhusu David Friedrich Strauss tukifikiri kwamba miujiza hii ilikuwa hekaya.

Vihusishi. David Hume alisema kwamba, kwa kweli, hakuwezi kuwa na miujiza. Na kwa hivyo kufuatia presuppositions ya David Hume, nilizungumza juu ya David Hume mapema.

Baadhi ya watu wangeweza kusema si haki kumkosoa kwa kuwa sasa amekufa. Uko sahihi. Vihusishi ni muhimu.

Watu wengi wamenunua dhamira za Hume, na kwa hivyo wanaelezea mambo kama bahati mbaya tu, utambuzi mbaya, au ahueni ya kisaikolojia. Na baadhi ya mambo ni sadfa. Mambo mengine ni utambuzi mbaya, na mambo mengine ni ya kisaikolojia.

Lakini Mungu pia huponya. Na Mungu anaweza kufanya kazi kupitia baadhi ya mambo hayo mengine pia. Namaanisha, hata kama ni ugonjwa wa kisaikolojia, unahitaji kuondokana na ugonjwa huo.

Kwa hivyo, kwa hali yoyote, lakini wakosoaji wengine watapendelea maelezo yoyote ya asili kwa ya kimungu. Hata kama jambo bora zaidi wanaloweza kufanya ni kusema,

vema, sina maelezo ya hilo sasa, lakini najua lazima kuwe na moja, na lazima kuwe na moja, na lazima kuweko siku moja. Hiyo ni kusema kimsingi, sitakuamini hata iweje.

Lakini Yesu anasihi ushuhuda wa mtu aliyejionea. Anasema, mwambieni Yohana mnayoyaona na kuyasikia. Yohana yuko pamoja na Yesu.

Waliona baadhi ya mambo haya ambayo Yesu alikuwa akifanya. Sasa, kulingana na kile David Hume alisema, David Hume alisema, vema, usiamini. Huwezi kuamini mashahidi.

Ndiyo maana baadhi ya watu leo wana ushahidi wa juu usiowezezekana kwa aina yoyote ya muujiza unaofanyika. Aliweka uzoefu sawa wa kibinadamu dhidi ya miujiza. Kwa kweli sio sawa, lakini alitoa maoni hayo dhidi ya mashahidi wa macho.

Lakini kama tujuavyo, kama tulivyozungumza mapema katika kozi, tuna mamia ya mamilioni ya watu wanaodai kuwa mashahidi, na watu wengi wanaotoka katika asili zisizo za Kikristo wanaodai kuwa mashahidi. Kwa hiyo, kwanza kabisa, Yesu anataja maponyo mbalimbali. Mwambie Yohana ulichoona na kusikia.

Mwambie kuhusu tiba hizi mbalimbali, ikiwa ni pamoja na upofu. Huyu ni mmoja kati ya anaowataja. Vema, huko nyuma katika sura ya 9, mstari wa 27 na 28, tulikuwa na vipofu wawili walioponywa.

Nilipata ripoti nyingi za upofu ulioponywa. Alizungumza juu yao mapema. Walemavu wanatembea.

Vema, kulikuwa na mfano wa hilo nyuma katika sura ya 9, mstari wa 2 hadi 6. Na nilitoa mifano fulani ya hilo pia, kama Lisa Larios. Mifano ya ukoma kutakaswa. Sikutoa mfano wa hilo hapo awali, lakini Mathayo tayari ametupa mfano wa hilo katika sura ya 8, mstari wa 2 na 3, ambapo mwenye ukoma anakuja kwa Yesu, ukipenda, waweza kunitakasa.

Yesu anasema nitatakaswa. Na tuna akaunti ya kwamba leo pia, na mimi itabidi kutoa moja katika hatua hii. Mmoja wa wanafunzi wangu kutoka Seminari ya Asbury, Ebi Perenbaraj, alifanya kazi na mtu anayeitwa Barnabas Malto, awali Bari Malto, na kila mtu katika eneo hilo alijua hadithi hiyo.

Bari Malto alikuwa mganga, lakini akawa mwenye ukoma, na alifukuzwa kijijini kwake kwa sababu alikuwa mwenye ukoma. Siku moja, watu wawili walikuja, wakamwomba Bari Malto, hakuna kitu kilichotokea mara moja, lakini usiku huo alikuwa na ndoto, na katika ndoto, malaika waligusa mikono ya Bari, na akaamka, akajikuta amepona kabisa, aliingia kijijini, na kijiji kizima kilimkubali Kristo. Na kwa hivyo hii, kwa kweli, inajulikana sana katika kijiji ambacho mwanafunzi wangu alifanya kazi.

Katika siku za mwanzo za harakati huko, walikuwa na ongezeko na kadhalika, na nusu ya kanda iligeuzwa. Lakini alisema miujiza ilitokea siku za mwanzo tu, baadaye hitaji lilikuwa la kufundisha. Lakini hii ilikuwa nzuri sana kwa kupata usikivu wa watu kwa ajili ya injili.

Naam, viziwi wanaosikia, tuna mifano mingi ya hilo. Nilitoa mifano ya hapo awali, mifano kutoka Msumbiji, na kadhalika. Wafu wakifufuliwa, tena, tuna hilo leo.

Una hilo katika Mathayo sura ya 9. Pia unayo mifano ya hilo leo. Kawaida haizingatiwi kuwa ya kisaikolojia, na nimekupa mifano kadhaa ya hiyo pia. Kwa hiyo, ni nini maana ya miujiza hii anayofanya kwa Yohana? Anasema, mmeona mambo haya, mmesikia mambo haya, mwambieni Yohana kuhusu mambo haya.

Lakini lugha ambayo Yesu anatumia kumwambia Yohana kuhusu mambo haya inaonyesha kwamba yeye sio tu kuorodhesha haya nasibu, lakini hizi ni ishara maalum za ufalme. Maneno ya Yesu hapa yanatokeza maandishi mawili kutoka kwa Isaya. Moja ni Isaya 35, mstari wa 5 na 6. Nyingine ni Isaya 61, na mstari wa 1, kuhusu habari njema inayohubiriwa kwa maskini.

Na lugha hii inaibua muktadha pia katika Isaya, kwa kurejeshwa kwa uumbaji wote, ambao niliongelea hapo awali, majangwa yanayochanua maua, na kadhalika. Ishara za Yesu, miujiza ya Yesu si matendo ya nasibu tu, bali ni mwonjo wa ufalme wa Mungu. Ni za muda tu katika maana ya kwamba hata tukifufuliwa kutoka kwa wafu, punde au baadaye tutakufa tena katika enzi hii.

Lakini hizi ni dalili za ufalme ujao. Ikiwa utapata muujiza fulani au la, ukweli kwamba Mungu hufanya muujiza kwa mtu yeyote ni faraja kwetu sote. Ni ukumbusho kwetu sote juu ya ahadi ya Mungu ya ulimwengu ujao.

Wakati hakutakuwa na kuugua tena, kutakapokuwa hakuna kilio tena, wakati Mungu atakapofuta kila chozi kutoka katika macho yetu, nasi tutarejeshwa kikamilifu. Hili tena ni wazo la ufalme kuwa tayari, bado. Ufalme sio utimilifu wake.

Lakini hii inatuleta kwenye kile anachomwambia Yohana katika mstari wa 6, Yesu kikwazo. Ufalme ulikuwa wa kwanza kwa waliovunjika. Yesu alikuja kwanza miongoni mwa waliovunjika na kuhudumu miongoni mwa waliotengwa.

Hicho kilikuwa kikwazo kwa watu wengi. Na tena, hiyo ndiyo inamaanisha kwamba alibeba magonjwa yetu. Na alianza kwenye barabara ya msalaba.

Lakini Yesu hakufanya tu kile Mafarisayo walichotarajia, sio tu kile Masadukayo walitarajia, Yesu hata hakufanya kile Yohana alichotarajia. Kwa nini Yohana hakumtambua wakati huu? Yohana alielewa vyema kwamba Yesu alikuwa anaenda

kubatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. Lakini moto uko wapi? John hakuelewa kwamba kulikuwa na watu wawili wanaokuja.

Ni kama vile Paulo asemavyo katika 1 Wakorintho 13:9, tunajua kwa sehemu, tunatabiri kwa sehemu. Hakuna hata mmoja wetu aliye na picha nzima isipokuwa Mungu mwenyewe. Tunapaswa kumwamini pamoja na wengine.

John hakuona jinsi kila kitu kingeendana. Alijua kwamba Yesu alikuwa mtu wa Mungu. Alijua Yesu angemwambia ukweli ikiwa yeye ndiye anayekuja au la.

Lakini Yohana alitaka kujua kwa sababu Yohana alikuwa ametazamia kwa hamu ufalme ambao ungekuja kabla ya Yohana kuuawa. Na hukumu ya Yohana ilikuwa inakuja hivi karibuni. Yesu hakufanya mambo jinsi watu walivyotarajia.

Yesu alikuwa kikwazo kwa watu fulani. Na hivyo ndivyo ilivyo kwa ufalme. Tunasoma injili na tunapata kitu cha ndani zaidi kuliko miujiza.

Hata hivyo, miujiza ni kionjo cha ufalme. Miujiza inatuonyesha kitu cha milele ingawa miujiza katika maisha haya yenyewe sio ya milele. Lakini tunauona moyo wa Mungu kwa njia ya ndani zaidi msalabani.

Kwa sababu msalaba unatuonyesha bei ambayo alilipa ili kutupa miujiza na kila zawadi nyingine. Na katika msalaba, tunaona kwamba katika wakati wa uchungu mkuu, wakati wa mateso makubwa zaidi, wakati ilionekana kana kwamba hakuna muujiza wakati ilionekana kama kila kitu kilikuwa kimeharibika, wakati ilionekana kama ukiukwaji mkubwa zaidi wa haki uwezavyo kufikiria, ambapo mtu mwenye haki zaidi aliyewahi kusulubishwa msalabani, aliyehukumiwa kama mhalifu, Mungu alikuwa bado akifanya kazi. Hata katikati ya giza, hata katikati ya huzuni, hata katikati ya kifo, Mungu alikuwa bado akifanya kazi ili kutimiza makusudi yake.

Na hiyo inamaanisha kwamba tunaweza kumwamini hata iweje. Kama vile Betsy Ten Boom, kabla hajafa katika kambi ya mateso ya Wanazi, alimwambia dada yake, hakuna shimo ambalo ni la kina sana kwamba Mungu hayuko ndani zaidi. Na hiyo ni sehemu ya ujumbe wa injili.

Kwamba hata katikati ya mateso, Mungu bado anafanya kazi. Mungu atatimiza ahadi zake na makusudi yake. Ishara na miujiza ni ahadi za hilo, lakini msalaba pia ni ahadi ya hilo.

Kwa sababu tunajua kilichotokea siku ya tatu. Vema, Yesu, baada ya wajumbe wa Yohana kwenda, anazungumza juu ya Yohana Mbatizaji. Naye asema, mlitoka nyikani kuona nini? Je! mlitoka kuona mwanzi tu unaotikiswa na upepo? Naam, hiyo ni lugha nzuri ya Agano la Kale.

Mwanzi ulikuwa kitu dhaifu. Ilikuwa ni kitu ambacho huwezi kutegemea wakati ulihitaji. Lakini pia, mwanzi huo ulikuwa ni nembo kwenye sarafu za Herode Antipa, Mtawala Mkuu wa Galilaya, ambaye alimuua Yohana.

Kwa hiyo, anaweza kuwa anafanya tofauti. Akasema, mlitoka kwenda kuona nini? Mtu aliyevaa mavazi ya kifalme? Loo, sasa tunajua anafanya tofauti na Herode Antipa, Mtawala Mkuu, ambaye alijiona kama mfalme. Alisema, unajua, watu hao wako katika majumba ya mfalme.

Lakini nawaambieni, Yohana alikuwa nabii na zaidi ya nabii. Na hapa ndipo ananukuu Malaki 3:1. Marko hahitaji kunukuu msemu huu kwa sababu anao, ananukuu tu mstari mahali pengine. Lakini Malaki 3.1. Ninamwona mjumbe wangu mbele ya uso wangu.

Na Malaki, bila shaka, anaendelea kuzungumza juu ya Eliya, ambaye atakuja na kuitayarisha njia kwa ajili ya siku ya Bwana, siku ya Yehova. Yohana anatimiza ahadi ya mtu kama Eliya. Tuliona hilo hapo awali katika Mathayo 3. Kwa hiyo, katika Mathayo 11:14, kimsingi, Yesu anasema Yohana anafanana na Eliya.

Yohana ni Eliya. Lakini ufalme ni mkuu kuliko Yohana. Sasa, hiyo haisemi jambo baya kuhusu Yohana.

Baadhi ya watu wamechukulia jambo hili kuwa la kumtusi Yohana. Lakini katika ulinganisho wa zamani, wakati mwingine wangeweza kulinganisha kitu kibaya na kitu kizuri. Lakini wakati mwingine katika ulinganisho wa zamani, walikuwa wakilinganisha kitu kizuri na bora zaidi.

Na wangepanya hivyo haswa ili kusesitiza jinsi jambo hili lingine lilikuwa nzuri. Yohana ni zaidi ya nabii. Yohana ni mkuu kuliko wale waliozaliwa na wanawake hapo awali.

Lakini wale walio katika ufalme wamezaliwa sio tu kutoka kwa wanawake. Wale walio katika ufalme wana kitu kikubwa zaidi. Yesu analinganisha wasikilizaji katika utamaduni na watoto walioharibiwa katika mstari wa 16 hadi 19.

Nitakifananisha kizazi hiki na nini? Huo ulikuwa usemi wa kawaida wa Kiyahudi. Nitakifananisha kizazi hiki na nini? Kweli, hawa ni kama watoto wanaosema, sawa, tunapiga filimbi. Unapaswa kucheza.

Na sasa tunaimba wimbo wa maombolezo, kwa hivyo unapaswa kuomboleza. Kwa maneno mengine, cheza pamoja nasi. Na ikiwa hauchezi nasi, tumekasirika sana.

Na watabadilisha sauti zao kwa matakwa. Wanatenda kana kwamba ni lazima watu wacheze kwa njia yao isiyolingana. Kweli, Yohana alikuja kwa njia ya kujinyima zaidi.

Hakuja kula wala kunywa, isipokuwa nzige na asali ya mwituni na maji. Watu walisema ana pepo. Vema, kuwa na pepo, kama unasema nabii ana pepo, ndivyo ulivyosema kuhusu manabii wa uongo.

Kwa hivyo, ni adhabu gani kwa manabii wa uwongo katika Kumbukumbu la Torati 13? Kifo. Kwa hiyo wanasema, Yohana anastahili kufa. Namna gani Yesu? Yesu alikuja akila na kunywa.

Loo, mtu mlafi na mlevi. Naam, hilo ni dokezo la Kumbukumbu la Torati sura ya 21. Ni nini adhabu kwa hilo, kwa mwana mwasi ambaye ni mlafi na mlevi? Kifo.

Kwa hivyo, anasema, wewe ni kama watoto walioharibiwa. Mungu alijaribu kusema nawe kwa njia moja, lakini ukapuuza. Mungu anazungumza na wewe kwa njia nyingine, unapuuza kwa sababu tofauti.

Unakataa tu kuwa makini hata iweje. Na kisha anaanza kuomboleza juu ya miji isiyotubu. Sasa, kumbuka kwamba kama katika Agano la Kale, wakati mwingine hii ilikuwa njia ya kishairi ya kutamka hukumu.

Wakati Isaya anatoa maombolezo juu ya anguko la Moabu au Yereimia anaomboleza juu ya kuanguka kwa Babeli, si lazima wahuzunike juu yake. Lakini kwa vyovyote vile, Yesu anaweza kuhuzunika juu ya jambo hilo kwa sababu tunajua jinsi anavyolilia Yerusalemu na kusema, ningalikusanya ninyi kama vile kuku akusanyavyo vifaranga vyake chini ya mbawa zake. Lakini majiji yasiyotubu, atoa ole hizi dhidi ya Kapernaumu, Bethsaida, na Korazini, ambayo labda hakuna mtu yeyote nje ya Galilaya aliyekuwa amesikia.

Naye anasema miji hii ya Galilaya itahukumiwa zaidi kuliko Tiro, Sidoni na Sodoma. Anasema, Kapernaumu, umeinuliwa hata mbinguni? Utatupwa chini mpaka kuzimu, kwenye ufalme wa wafu. Sasa, lugha hiyo inaibua Isaya sura ya 14, mistari 11 na 12, ambapo mfalme wa Babeli alijaribu kuwa mungu na roho za wafu zilikuwa zikimdhahiki.

Hii ni kama Kapernaumu, vema, umeinuliwa. Umekuwa na fursa nyingi sana, lakini utatupwa chini kuzimu kwa sababu utahukumiwa kulingana na nuru ambayo umepewa. Yesu anaendelea katika mistari wa 25 hadi 30, na anazungumza kama hekima ya kimungu.

Anasema mambo haya yamefichwa kwa wenye hekima. Mafarisayo hawakuipata, wengi wao. Masadukayo hawakuelewa.

Wengi wa walioelimika hawakuipata. Sasa, kumbuka, mimi si kinyume na elimu. Namaanisha, baada ya yote, mimi ni profesa.

Ninafundisha wanafunzi wa udaktari pamoja na wanafunzi wa uzamili. Kwa hivyo, tafadhali kumbuka, nadhani elimu ni nzuri. Lakini Mithali pia inauliza, kwa nini kuna bei mkononi mwa mpumbavu kununua hekima? Unapaswa kuwa na hekima ya kutosha kujua nini cha kufanya na hekima.

Na jambo la busara kuliko yote, inaonekana kwangu, ni kuweka kila kitu kwa Mungu. Nilipokuwa mtu asiyeamini kwamba kuna Mungu, nilifikiri kwamba nilikuwa mwerevu sana. Na nilipogundua kuwa nilikosea juu ya hilo, nilikosea juu ya jambo muhimu zaidi ulimwenguni, niligundua akili yangu ilinipotosha.

Maana kumcha Bwana ndio mwanzo wa hekima. Na Mungu anajua kila kitu. Mungu ana maarifa na hekima isiyo na kikomo.

Hakika jambo la busara kuliko yote kwangu kufanya ni kumwamini. Na ikiwa mtu hakubaliani na hilo, natumaini angalau wanaweza kuheshimu hilo, kwa kutambua kwamba nina sababu nzuri ya kumtumaini Mungu asiye na mwisho. Je, hiyo si njia yenye hekima kuliko zote? Yesu anasema mambo haya yamefichwa kwa wenye hekima, lakini yamefunuliwa kwa watoto wachanga.

Unakumbuka jinsi alivyosema unapaswa kuwa kama mtoto mdogo katika Mathayo 18? Kumbuka Mathayo sura ya 6 na 7 ambapo anazungumza kuhusu kumtegemea Baba yetu. Pia tunaona katika sura ya 11 na mstari wa 27 kwamba Yesu ndiye mpatanishi pekee na Baba.

Mambo haya yanaweza kufunuliwa tu kupitia kwa Yesu na tu kuhusiana na Yesu. Kwa hiyo, si tu katika Injili ya Yohana, katika Yohana 14:6, si tu Matendo 4:12. Yesu ndiye mpatanishi pekee na Baba hapa katika nyenzo hii iliyo katika Mathayo 11 na Luka sura ya 10. Hapo awali, Ben Sirach katika kitabu cha Sirach anasema, njoo karibu nami, upate hekima, ikubali nira ya hekima, hutoa pumziko kubwa.

Kweli, nira zilivutwa na wanyama au labda ikiwa ungekuwa mkulima maskini sana, ungeweza pia kubeba nira. Nira mara nyingi ilitumiwa vibaya kuhusiana na utumwa, lakini wakati mwingine ilitumiwa vyema. Walimu wa Kiyahudi walizungumza juu ya nira ya ufalme au nira ya Torati kwa njia nzuri.

Lakini ni Mungu pekee ndiye angezungumza juu yake na kusema juu ya Torati au ufalme, hii ni nira yangu. Au hata nira ya hekima, hii ni nira yangu, jitwikeni. Yesu hapa anaonyeshwa kama Mungu.

Na Yesu anasema, njooni kwangu nami nitawapumzisha. Kama tu katika Injili ya Yohana, mara nyingi husema, njoo kwangu. Yesu anatoa pumziko.

Na matumizi ya lugha hapa ya sura ya 6 na mstari wa 16 wa kitabu cha nabii Yeremia. Mungu anasema, geukeni katika njia iliyonyoka, mpate raha nafsini mwenu. Yesu anasema njooni kwangu nami nitawapumzisha, raha nafsini mwenu.

Lakini pumziko la Yesu katika kifungu hiki linatofautiana na ufafanuzi wa pumziko ambao Mafarisayo wangukuwa nao. Tunaweza kuona kwamba kuanzia sura inayofuata Yesu ana migogoro na Mafarisayo. Wana wazo moja kuhusu njia sahihi ya kushika Sabato.

Na Yesu ana wazo tofauti sana kuhusu pumziko la Sabato maana yake.

Huyu ni Dk. Craig Keener katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mathayo. Hiki ni kipindi cha 11, Mathayo 10-11.